

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-02-21640 גרי נ' זנו

לפני כבוד השופט אביים ברקאי

התובע: יעקב גרי

נגד

הנתבע: יונתן זנו

התובע: ע"י עו"ד אילן עוזיאל
הנתבע: בעצמו

פסק דין

חלק ראשון – פתח דבר

1. מהות המחלוקת בין הצדדים

1.1 עניינו של פסק דין זה הוא תביעה על הסך של 100,000 ₪ בגין טענה להוצאת לשון הרע וגרימת נזק על ידי הנתבע. האמירה המכפישה שבבסיס התביעה היא פרסום בקבוצת הפייסבוק "רביעיית פלורנטין" בה חברים כ-300 חברים, כנטען כולם דיירי רביעיית פלורנטין ודיירים משכונת פלורנטין. הפרסום נעשה על ידי מי שזיהה עצמו כ- **Joni Jino** והאשים את התובע בגניבת מחשב נישא ניד ("מקבוק") וכן מצלמה, והוא מובא להלן כלשונו:

"זהירות גנב בבנין !!!"

בחור בשם "גרי" שנכנס בפעם הראשונה בתיאום איתי ועם בעלת הדירה מכיוון שהוא טען שהוא מהנדס של הבניין היה במשך שעות, בחן כל מיני חפצים שלי אך לא ייחסתי לכך חשיבות. היום הוא נכנס אליי לדירה שוב מבלי שתיאמנו ושלא היה אף אחד בבית, לקח מקבוק ומצלמה והפך את הדירה"

הפרסום גם תורגם, כנטען, על ידי אחת הדיירות בפרויקט לשפה הצרפתית ועותק מהתרגום צורף לכתב התביעה. התובע טען שהפרסום מכפיש ועתר לפיצוי. הנתבע מצידו טען שלא הוא אחראי לפרסום ולכן יש לדחות התביעה. מכאן פסק הדין.

1.2 אין מדובר בפסק הדין הראשון בהליך זה. קדמו לו שני פסקי דין שבוטלו כפי שיפורט להלן. במסגרת ההליך ניתן כבר פסק דין ראשון בהיעדר הגנה וזאת כבר ביום 30/6/2020 על ידי כב' הרשם יוחנן גבאי. לאחר מתן פסק הדין עתר הנתבע לביטולו וזה בוטל בהחלטה של כב' הרשמת הבכירה ורדה שורץ. החלטה מיום 20/10/2020 שהורתה לנתבע להגיש כתב הגנה "תוך 30 יום". לאחר מכן הועבר ההליך לטיפול וניתן פסק דין שני ביום 31/3/2021. הנתבע הגיש בקשה לביטול פסק הדין ולאחר דיון והגשת סיכומים פסק הדין בוטל. עם ביטול פסק הדין הגישו הצדדים את ראיותיהם, התקיים דיון בו נחקרו העדים בהליך וכעת ניתן פסק הדין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-02-21640 גרי נ' זנו

2. מי ומי בהליך – בעלי הדין ושלוש העדויות שנשמעו

2.1 התובע הוא מהנדס בניין אשר עורך בין היתר חוות דעת הנדסיות שעניינן ליקויי בניה. משרדו של התובע וכן מקום מגוריו נמצא בפרויקט דיור בשכונת פלורנטין בעיר תל אביב. פרויקט המכונה "רביעיית פלורנטין".

2.2 הנתבע היה במועדים הרלוונטיים לתביעה דייר ב"רביעיית פלורנטין" ולטענת התובע הוא האדם שפרסם את האמירה שבבסיס התביעה.

2.3 שלוש העדויות בהליך

- מטעם התובע העידו שניים - גב' חיותה בן אמרה אשר טיפלה עבור ביתה שבחוו"ל בהשכרת הדירה ברביעיית פלורנטין לנתבע; עוד העיד התובע עצמו.
- מטעם הנתבע העיד הנתבע בלבד.

3. טענות הצדדים

3.1 תמצית טענות התובע

(א) התובע ציין שהוא מהנדס בניין העוסק בין היתר בעריכת חוות דעת הנדסיות בתלום ליקויי בניה. משרדו ומקום מגוריו של התובע הוא בפרויקט "רביעיית פלורנטין". התובע ערך חוות דעת הנדסיות ביחס לליקויי בניה לדיירים בפרויקט.

(ב) התובע ציין שביקר בדירה בפרויקט אותה שכר התובע וזאת לאור הזמנת בעלת הדירה לצורך קבלת חוות דעת. הביקור בדירה היה ביום 4/10/2018. התובע ביקש לערוך ביקור נוסף ביום 16/10/2018 אך במקום נכח אדם שלישי שלא התיר לו להיכנס. ביום 24/10/2018 או בסמוך לכך הודיע לתובע בעלת הדירה, לאחר שפנה אליה, שמועד ביקור נוסף יתואם עם התובע. מאוחר יותר, ביום 31/10/2018 בוצע הפרסום המכפיש.

(ג) התובע התייחס לפרסום בקבוצת הפייסבוק של הפרויקט וציין שהפרסום הוא "קשה, פוגע ומשפיל... בקבוצה בה חברים מאות מדיירי הקומפלקס ותושבי פלורנטין בתל אביב הנחשפים כולם לפרסומים שעשה הנתבע תוך ציון שמו של התובע באופן מפורש והטחת האשמות שווא בתובע מהן עולה שהוא גנב המציג את עצמו כמהנדס בניין".

(ד) התובע אף הוסיף שטרם הגשת התביעה פנה אל הנתבע בכתב ודרש שיפרסם בקבוצת הפייסבוק שהוא חוזר מהדברים החמורים שפרסם ואולם התובע לא השיב לפניו ולא פרסם כל התנצלות.

3.2 תמצית טענות הנתבע

הנתבע טוען שהוא "לא קשור לפרסום ו/או למפרסם בשום דרך" וכי התביעה אינה מופנית כלפיה בעל הדין הנכון.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-02-21640 גרי נ' זנו

4. השאלה בה יש להכריע בפסק דין זה

- 4.1 על פניו אין מחלוקת ביחס לכך שהפרסום הוא פרסום מכפיש - הפרסום אליו מתייחס התובע הוא אכן פרסום מכפיש והוצאת לשון הרע. אפילו הנתבע לא התכחש לכך בכתב התביעה. הפרסום מתייחס למהנדס בניין בשם "גרי" הפעיל בפרויקט רביעיית פלורנטיין – ובכך מכוון לתובע עצמו. הפרסום מתייחס אל התובע כאל גנב הטוען שהוא מהנדס, אשר מגיע לדירה "בבנין" כאשר "לא היה אף אחד בבית", נוטל ללא רשות מחשב נישא נייד ("מקבוק") ומצלמה וכן הופך את הדירה. כל אלה מקימים את עוולת לשון הרע כפי שעוד יורחב בהמשך.
- 4.2 השאלה בה יש להכריע לאור גרסת ההגנה – האם הנתבע הוא זה שביצע את הפרסום. הפרסום שנעשה תחת שם דומה לשמו של הנתבע, כאשר הנתבע התגורר בפרויקט רביעיית פלורנטיין וכאשר התובע אכן ביקר בדירה אותה שכר.

חלק שני – דיון והכרעה

5. ארבעה נימוקים התומכים בכך שהנתבע עומד מאחורי הפרסום המכפיש

לאחר עיון בכתבי הטענות, בראיות שהוגשו, החקירות הנגדיות וסיכומי הצדדים עולה שאכן הוכח כי הנתבע הוא זה שעומד מאחורי הפרסום ברשת החברה פייסבוק. קביעה זו מבוססת על הנימוקים הבאים, אשר כל אחד מהם ובוודאי ריכוזם יחד מביא לקבלת התביעה:

5.1 נימוק ראשון מארבעה התומך בטענה לפיה הנתבע ביצע את הפרסום – התייחסות לקבוצת הפייסבוק ושם המפרסם

(א) שמו של הנתבע הוא יונתן זינו וכפי שהתובע ציין – "יוני זינו". התובע גם התגורר בפרויקט "רביעיית פלורנטיין" עד למחצית חודש אוקטובר 2018, מועד בו ערך התובע ביקור לצורך הכנת חוות דעת.

(ב) הפרסום המכפיש נעשה במסגרת קבוצה בה חברים דיירי פרויקט "רביעיית פלורנטיין", כמו התובע עצמו. הפרסום נעשה תוך ייחוס לשם משתמש - "Joni Jino" בדומה לשמו הנטען של הנתבע – "יוני זינו".

(ג) לא בנקל לתקבל טענה לצירוף מקרים בו התובע יבקר בדירתו של הנתבע בפרויקט מסוים ולאחר מכן יבוצע פרסום בקבוצה חברתית של אותו פרויקט ותחת שם הדומה עד זהה לשמו של הנתבע. כל זאת כאשר לנתבע אין כל קשר לפרסום.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-02-21640 גרי נ' זנו

5.2

נימוק שני מארבעה התומך בטענה לפיה הנתבע ביצע את הפרסום – התייחסות לשלוש מסקנות מתוך עדותה של גב' חיותה בן אמרה, אמה של בעלת הדירה אותה שכר הנתבע בפרויקט "רביעיית פלורנטין"

עדותה של גב' חיותה בן אמרה סיפקה חיזוקים נוספים לקשר בין הפרסום לבין הנתבע. גב' בן אמרה העידה שהזמינה את התובע לביקור בדירה, ועוד העידה על כך שהנתבע התלונן בפניה על גניבת מחשב נייד מדירתו וכן ביקש להחליף את המנעול ("צילינדר") בדירה. טענות אלה דומות לדברי אשר פרסם אותו "Joni Jino" בקבוצת הפייסבוק. על כך בפסקאות הבאות:

(א) הזמנת התובע לדירה - הגב' חיותה בן אמרה זומנה לעדות על ידי התובע והעידה שאכן הזמינה את התובע לערוך בדיקות בדירה אותה שכר הנתבע. וכך נשאלה והשיבה (ע"מ 8, שורות 1-4):

ש:	אוקי, מי הזמין את אדון גארי יעקב לבצע בדיקה הנדסית בדירה?
ת:	אני, אני הזמנתי.
ש:	מי שילם לו את השכר?
ת:	אני.

כלומר, התובע אכן הוזמן לבקר בדירה בה ישב הנתבע וזאת על מנת לערוך בדיקה הנדסית במסגרת מקצועו.

(ב) גם הנתבע התלונן על גניבת מחשב נייד בדומה לאותו "Joni Jino" בקבוצת הפייסבוק הגב' בן אמרה אף הוסיפה והתייחסה לשיחה עם הנתבע בה התלונן על כך "שגנבו לו דברים בדירה", וכלשונה (ע"מ 8, שורות 18-24 לפרוטוקול, ההדגשות לא במקור):

ש:	אוקי עכשיו תאמרי לי בבקשה מה זכור לך לגבי איזה שהיא שיחת טלפון בין מר זינו לבינך בנוגע לדירה?
ת:	השיחת טלפון שהייתה בינינו זה היה איזה שהוא ערב שהוא היה, הוא ממש בכה לי בטלפון שגנבו לו בדירה <u>דברים</u> .
ש:	מה גנבו לו לטענתו?
ת:	זה אני יודעת שגנבו לו את לפ טופ. זה מה שאני יודעת, אז הוא היה מאוד מאוד במצב כמו שכולנו היינו היו גונבים לנו בדירה. ברור.

כלומר, לפנינו עדות של צד שלישי שאינה בעלת דין המתייחסת לתלונה של הנתבע על כך שגנבו לו מדירתו מחשב נייד – "לפטופ". הדבר מתאים לאמירה בפרסום המכפיש בדבר גניבת מחשב נייד – "מקבוק" מדירת המפרסם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-20-21640-02 גרי נ' זנו

(ג) גם הנתבע ביקש להחליף מנעול ("צילינדר") בדומה לאותו "Joni Jino" בקבוצת הפייסבוק גב' בן אמרה ציינה שהנתבע ביקש ממנה להחליף "מפתח" בדירה, כלומר להחליף את המנעול וכלשונה (ע"מ 8, שורות 25-28):

ש:	אוקי ומה הוא ביקש ממך?
ת:	ברור להחליף את המפתח.
ש:	הבנתי.
ת:	והחלפתי את המפתח.

לענין זה הפנה התובע לפרסום נוסף ברשת הפייסבוק, במסגרת "פוסטים" שהתייחסו למקרה הפרסום נעשה גם כן על ידי אותו "Joni Jino" אשר התייחס לפניה שלו לבעלת הדירה. באותו פרסום נכתב כך – "כן אמרתי לה שאני מחליף צילינדר".

(ד) לסיכום ביחס לעדותה של גב' בן אמרה

- עדותה של גב' בן אמרה מחזקת אפוא את ההנחה לפיה הנתבע הוא זה שעומד מאחורי הפרסום המכפיש. ודוק – הן הנתבע והן המפרסם המכפיש הם שוכרי דירה בה ביקר התובע; הן הנתבע והן המפרסם המכפיש התלוננו על גניבת מחשב נייד; הן הנתבע והן המפרסם המכפיש פנו אל בעלת הדירה שלהם והתייחסו להחלפת מנעול (צילינדר).

- לא בנקל תתקבל טענה לפיה מדובר בשורה של צירופי מקרים חסרי ערך וכי לא הנתבע הוא זה שעומד מאחורי הפרסום המכפיש.

5.3 נימוק שלישי מארבעה המערער את גרסת הנתבע – התקשות הנתבע לפיה לא תזומן בעלת הדירה

ולמעשה אימה של בעלת הדירה, הגב' חיותה בן אמרה

(א) גב' בן אמרה היא עדה שאינה בעלת דין וכפי שהוצג לעיל עדותה תמכה בגרסת התובע. כאן המקום לציין שכאשר התובע הגיש בקשה לזימון גב' בן אמרה, התנגד לכך הנתבע בתוקף. הנתבע טען שאין כל רלוונטיות לגב' בן אמרה שכן הדירה הושכרה מביתה.

(ב) התנגדות הנתבע לזימונה של גב' בן אמרה והטענה לפיה אין לה כל רלוונטיות אינה עולה בקנה אחד עם העובדה שהקשר הישיר והקבוע היה של הנתבע דווקא עם גב' בן אמרה. על כך למדים מדבריה של גב' בן אמרה בחקירתה לב"כ התובע. אך יותר מכך, על הקשר הרצוף עם גב' בן אמרה למדים גם מחקירתה הנגדית על ידי הנתבע עצמו אשר התייחס לקשר זה כך (ע"מ 11, שורות 3-5 - השואל הוא, כאמור, הנתבע עצמו):

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-02-21640 גרי נ' זנו

- ש: כמה אנשים היו בשביל לטפל בדירה שאני הייתי גר שם?
המון,
- ת: אני לא זוכרת אבל באו אנשים באמת לתקן,
המון.
- ש: כן נכון נכון.

כלומר, בזמן אמת דווקא היה הנתבע בקשר ישיר עם גב' בן אמרה, כאשר "המון" אנשים הגיעו על מנת לטפל בדירה. כך עולה מדברי הנתבע עצמו.

ג) תוך כבוד רב לנתבע, התנגדותו הנחרצת לזימונה של גב' בן אמרה, אפשר והיא מלמדת שחשש שעדותה לא תסייע לגרסתו אלא תתמוך בדברי התובע. בפועל עדותה של גב' בן אמרה אכן סייעה לגרסת התובע.

5.4 נימוק רביעי מארבעה התומך בטענה לפיה הנתבע ביצע את הפרסום – הדירה בה ישב הנתבע היא הדירה היחידה שבדק התובע בה היה שוכר גבר ובעלת דירה שהיא אישה. בדיוק כמו בעניינו של אותו "Joni Jino" מקבוצת הפייסבוק

א) התובע התייחס לתשע הדירות בהן ערך ביקורים וטען שהדירה בה ישב הנתבע היא היחידה בה השוכר הוא גבר ובעלת הדירה היא אישה וכלשונו (ע"מ 15, ש' 6-10, ההדגשות לא במקור) –

- ש: מבין כל 9 הדירות שדיברנו עליהם עכשיו באוקטובר 2018 שביקרת בהם תאמר לי בבקשה באיזה דירה שביקרת היה בעלים אישה ושוכר גבר?
רק בדירה 376 שהשוכר הוא גבר זה הבחור הזה,
ש: לא צריך להצביע. אוקי.
ת: ובעלים של דירה שהיא אישה.

ובכך קם חיזוק נוסף לקשר שבין הנתבע לבין הפרסום המכפיש.

ב) נתתי דעתי לכך שלא הובאו לעדות כל בעלי הדירות שנבדקו על ידי התובע ולא הובאו כל השוכרים. מכאן, לא הוכח באופן חד משמעי שאכן הנתבע הוא היחיד שהוא שוכר גבר אשר לו בעלת דירה אישה. מכאן נימוק זה מובא כנימוק אחרון ולא דווקא הנימוק המכריע את פסק הדין. ואולם עדיין הנימוק קיים והוא תומך בגרסתו של התובע.

6. למען הסר ספק, הפרסום המכפיש הוא אכן בגדר "לשון הרע"

6.1 הנתבע ריכז את הגנתו בטענה לפיה לא הוא זה שעומד מאחורי הפרסום, כך שלמעשה אין חולק על כך שהפרסום כשלעצמו הוא אכן בגדר לשון הרע.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-02-21640 גרי נ' זנו

6.2 למען הסר ספק אדגיש שהפרסום עצמו אכן עלול לפגוע בכבוד התובע וכן עלול להשפיל את התובע בעיני הבריות. הפרסום עלול לבזות את התובע ובכל מקרה עלול לפגוע בשמו הטוב ואף במשלה ידו של התובע.

6.3 הפרסום נוקב ישירות בשמו של התובע, ואף מתאר אותו לדיירי הפרויקט כ"מהנדס של הבניין". אין מדובר, אפוא, בהשמצה עלומת שם ולא ברורה, אלא בחיצי לשון הרע המכוונים ישירות לעבר התובע. גם המילים שנכללו בפרסום ותיאור מעשי התובע לא הותירו כל ספק שאלה פוגעים ואף נוסחו במטרה לפגוע. וכך ייחס הפרסום לתובע כניסה לדירה בהיחבא, ללא תיאום ואף מבלי שהיה "אף אחד בבית". עוד מייחס הפרסום לתובע גניבה ומכנה אותו במפורש "גנב", תוך אזהרה "צועקת" המלווה בשלושה סימני קריאה – "זהירות גנב בבנין!!!".

6.4 כנגד ההכפשות שבפרסום אין למפרסם כל הגנה ובכל מקרה לא נטענה כד הגנה, למעט ההכחשה הגורפת לפיה הנתבע אינו המפרסם. מכל אלה עולה שהפרסום הוא אכן עוולה בת פיצוי מכח חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965.

7. הסעד לו זכאי התובע

7.1 סכום הפיצוי בו יש לחייב את הנתבע

בעת קביעת הפיצוי התייחסתי לכך שהפרסום נעשה בכתב, בקבוצת פייסבוק ייעודית לפרויקט בו מתגורר התובע ואף עבד במועד הרלוונטי לפרסום. עוד התייחסתי למילים הקשות שיוחסו לתובע וההאשמה ב"גניבה" ולכך שהתובע כונה ישירות בשמו הפרטי ובתיאור מקצועו כ"מהנדס בנין". בנוסף התייחסתי לכך שהפרסום כלשונו עלול לפגוע לא רק בשמו הטוב האישי של התובע אלא גם לפגוע בעסקו ובמשלה ידו. התובע אף טען שכך קרה, הגם שלא הוצגו הוכחות חד משמעיות לפגיעה. עוד התייחסתי לכך שהפרסום נעשה בכתב, כוון ישירות אל התובע ואף נעשה על פניו בכוונה לפגוע בו. לאחר ששקלתי כל אלה אני קובע שיש לחייב את הנתבע בפיצוי בסך של 20,000 ₪ כאשר סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד הגשת התביעה, קרי 9/2/2020 ועד למועד התשלום בפועל.

7.2 מנגד, אין מקום ליתן סעד המחייב את הנתבע בפרסום והתנצלות והכחשה ברשת הפייסבוק ועל גבי

לוחות המודעות בפרויקט

(א) התובע עתר לחיוב הנתבע בפרסום מודעות הכחשה והתנצלות הן ברשת הפייסבוק והן על גבי לוחות המודעות בבניינים שבפרויקט "רביעיית פלורנטיין". אין מקום להוסיף ולקשור בין התובע לנתבע ואין מקום לחייב בפרסום הכחשה והתנצלות ועל כך יורחב בפסקאות הבאות.

(ב) השאלה האם יש מקום ליתן סעד המחייב פרסום הכחשה והתנצלות נענתה בשלילה במסגרת ת"א (מחוזי תל אביב) 10-03-32235, ארגון המורים בתי הספר העל יסודיים, בסמינרים ובמכללות נ' 14447

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-02-21640 גרי נ' זנו

עיתון "ישראל היום", (מיום 6/2/2011, השופטת י' שבח). מנגד הובעה בספרות הדעה לפיה סעד המורה על פרסום התנצלות "הוא הסעד שיביא להפחתת הפגיעה בכבוד ככל שאפשר", ור' חאלד גנאים, מרדכי קרמניצר, בועז שנור, דיני לשון הרע – הדין המצוי והדין הרצוי (מהדורה שנייה מורחבת, המכון הישראלי לדמוקרטיה, נבו, 2019, שם בע"מ 419). להרחבה ר' גם אלעד פלד, צווי עשה בדיני לשון הרע, (2012) בע"מ 195 – 199. להרחבה ניתן להפנות אל ע"א 3386-10-19, שרת התרבות והספורט ח"כ מירי רגב נ' ערוץ 10 החדש בע"מ ואח' (מיום 2/8/2020, הש' רם וינוגרד, מרים אילני ושושנה ליבוביץ) ולסקירת הפסיקה והספרות הרלוונטית במסגרת פסקאות 57-58 לפסק הדין של הש' רם וינוגרד.

(ג) לגופו של ענין, האמור בפסק דין זה ממרק ממילא את שמו של התובע והוא יוכל לפרסם אודותיו, בכפוף לדין, באופן שיביא לתוצאה דומה לפרסום על ידי הנתבע.

8. הערה לפני סיום וכן תוצאת הפסק הדין

8.1 הערה לפני סיום

הנתבע הרחיב והתייחס לאירוע אותו הקליט בסיומו של אחד מדיוני בית המשפט ואף העלה ספקות ביחס לרישומים וטענות שונות שהעלה התובע. לא מצאתי מקום להתייחס לכך במסגרת פסק הדין, כאשר הוכח כאמור לעיל שהנתבע הוא זה שעומד מאחורי הפרסום המכפיש.

8.2 תוצאת פסק הדין

לאור כל האמור לעיל אני מקבל את התביעה, גם אם לא במלוא הסכום הנתבע, ומחייב את הנתבע בתשלום הסך של **20,000 ₪** בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 9/2/2020, מועד הגשת התביעה, ועד למועד התשלום בפועל. בנוסף אני מחייב את הנתבע בתשלום הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בסך כולל של **8,000 ₪** ממועד פסק דין זה ועד למועד התשלום בפועל.

ניתן היום, ב' אדר תשפ"ג, 23 פברואר 2023, בהעדר הצדדים.

אביים ברקאי, שופט

